ОКТЯБРНИНГ МУЗАФФАР БАЙРОҒИ ОСТИДА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 255 (18.732). • Душанба, 1983 йил 7 ноябрь • Баҳоси 3 тийин.

Рассом Б. Жуков.

УЛУҒ ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Бутун тараққийпарвар инсоният бугун кишилик тарихидаги энг ёрқин кун — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигини нишонламоқда. Асримизни фан-техника революцияси асри, космос асри, улкан кашфиётлар асри дейишади. Лекин ана шуларнинг ҳаммаси рўёбга чиқишини шонли Октябрь бошлаб берди. Шу боисдан ҳам меҳнаткаш инсоният ўзининг бутун орзу-умидларини, ўй-режаларини Улуғ Октябрь билан боғлайди, инсониятнинг гениал доҳийлари К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин кўрсатиб берган йўлдан комил ишонч билан олға бораётган биринчи социализм мамлакати — Совет Иттифоқига зўр ҳавас ва умид билан қарайди.

Бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари қатори Ўзбекистон ишчи ва деҳқонлари, меҳнаткаш зиёлилари ҳам шонли байрамни ўн биринчи беш йилликнинг ўзак йили план ва социалистик мажбуриятларини тўла ва ортиғи билан бажариб, муносиб нишонлашга аҳду паймон қилганлар. Қаҳрамон ишчилар синфи КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини бажара бориб, ўн ойлик план топшириқларини барча асосий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти берди. Аҳдига вафодор пахтакорларимиз Ватанга берган сўзларининг устидан чиқиб, мислсиз қийинчиликларни мардонавор енгмоқдалар. Шу кунгача улар уйган пахта хирмони 5 миллион тоннага яқинлашиб қолди. Саховатли деҳқонларимиз қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида катта зафар қучдилар. Олимлар, инженер-техник ходимлар илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини янада мустаҳкамлаш йўлида тинимсиз иш олиб бормоқдалар.

Коммунистик партия ва Совет давлатининг оталарча ғамхўрлиги, ишчилар, деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли республикамиз юксалишнинг ойдин йўлидан комил ишонч билан бормоқда. Тошкентнинг 2 минг йиллик юбилейи тантаналари республикамиз экономикаси ва маданиятининг алп одимлар билан гуркираб ривожланаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далил бўлди. Бир вақтлари атиги эллик минг аҳолиси бўлган Тошкент бугунги кунда Совет Иттифоқининг энг гўзал илм-фан, маориф ва маданият маркази бўлиб қолди. Шаҳримизда 19 олий ўқув юрти, 36 ўрта махсус ўқув юрти, 69 илмий-тадқиқот институти ишлаб турибди. Эндиликда Тошкент ҳақли равишда халқлар дўстлиги, қардошлиги ва ҳамкорлиги шаҳри бўлиб қолди. Бундан ниҳояти ярим аср илгари 50 миллат вакиллари яшаган шаҳримизда бугунги кунда мамлакатдаги 120 дан зиёд миллат ва элатга мансуб 2 миллион киши елкама-елка туриб, буюк бунёдкорлик ишларида қатнашмоқда.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида республикамиз қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Ўзбекистон юксак ривожланган индустриал-аграр республикага айланди. Ўтмишда ҳатто кетмонини ҳам хориждан келтирган диёримиз бугунги кунда дунёнинг юзга яқин мамлакатига ўз маҳсулотларини экспорт қилмоқда. Бундан етмиш йил муқаддам республикамизнинг ҳозирги территориясида 513 минг тонна пахта етиштирилиб, ҳосилдорлик 10 центнер атрофида бўлган экан. Мана энди совет даврони туфайли деҳқончилик индустриал асосда олиб борилмоқда. Республикамиз ҳар йили муттасил 6 миллион тоннадан пахта етказиб бермоқда.

Ўтмишда аҳолиси деярли ёппасига саводсиз бўлган ўлка аҳоли жон бошига олий маълумотли мутахассислар жиҳатидан энг тараққий этган мамлакатларни аллақачон ортда қолдирган. Фан, маданият, халқ маорифи гуллаб яшнамоқда.

Шонли республикамиз ҳар жиҳатдан юксалиб, тараққиётнинг олдинги марраларига чиқиб олган бир вазиятда биз Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига қизғин ҳозирлик кўрмоқдамиз. Бу байрам республика меҳнаткашлари ҳаётида жуда муҳим воқеа, мамлакатимизда ленинча миллий сиёсат изчил амалга оширилаётганлигининг ёрқин намойиши бўлади. Шу боисдан ҳам Ўзбекистон меҳнаткашлари бу воқеани экономика ва маданиятни ривожлантириш, партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорларини амалга оширишда, планлар ва социалистик мажбуриятларни бажаришда янги зафарлар билан нишонлашга аҳд-паймон қилдилар.

Бугун юртимизнинг меҳнатда чиниққан фарзандлари, ишчилар синфи билан деҳқонларнинг муносиб вакиллари, фан сирларини халқ хўжалигига хизмат қилдираётган ажойиб олимларимиз, меҳнатсевар ёшларимиз байрам колонналарида ўтиб борар эканлар, ўз меҳнат постларида эришган ва эришаётган муваффақиятлари ҳақида партия ва Ватанга рапорт берадилар. Айни пайтда улар мамлакатимизни коммунистик бунёдкорлик йўлидан шахдам олиб бораётган шонли партиямиз Марказий Комитетига ўзларининг чексиз садоқатларини намойиш этадилар. Зотан, кўпмиллатли буюк социалистик Ватанимизнинг барча ютуқлари шонли партиямизнинг зўр сиёсий ва ташкилотчилик ишлари натижасидир. Бу ютуқлар ленинча миллий сиёсат изчил амалга оширилаётганлигининг натижаси, ягона оилага уюшган совет халқлари мустаҳкам дўстлиги буюк туйғусининг самарасидир.

Биз ўтмишимизга назар ташлар эканмиз, Ватанимиз Совет ҳокимияти йилларида қўлга киритган барча ғалабалар совет халқларининг метиндек мустаҳкам дўстлиги самараси эканлигига яна бир бор амин бўламиз. Биз мустаҳкам дўстлигимиз туфайли буюк социалистик жамият қурдик, шу метиндек мустаҳкам дўстлигимиз туфайли ҳар қандай синовлардан зўр матонат билан ўтдик. Шу дўстлигимиз туфайли ёвуз душманларни мардонавор енгдик, зилзила оқибатларини тезда тугатдик, табиат стихиялари ва хуружини даф этдик. Шу боисдан улуғ Ленин бизга васият қилган совет халқлари буюк дўстлигини ҳамиша кўз қорачиғидай асраймиз, дея қасамёд қиламиз.

Доҳийимиз В. И. Ленин шонли воқеаларни нишонлаган чоғда эришилган ғалабаларга маҳлиё бўлиб қолмаслик, балки Ватан равнақи йўлида янги марраларни кўзлашни васият қилган эди. Биз бугунги байрам сафларимизни тағин ҳам жипслаштириб, саноат, қишлоқ хўжалиги ва халқ хўжалигининг бошқа барча тармоқларини бундан буён ҳам юксалтираверамиз, деб жонажон партиямизга, Совет ҳукуматимизга тантанали ваъда берамиз.

Шу байрамона дақиқаларда ҳаммамизнинг фикр-ёдимиз, ўй ва режаларимиз шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг жанговар штаби — КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросига қаратилгандир.

— Улуғ Ленин партияси, сен қалбимиз қўри, меҳримиз офтобисан, сен бизнинг курашларда синалган йўлбошчимизсан! Шу боис сен кўрсатган улуғ йўлдан — Ленин йўлидан ҳамиша олға борганимиз-борган! — бу сўзлар ҳар бир совет кишисининг дил сўзларидир.

ЯШАСИН УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 66 ЙИЛЛИГИ!

ИНСОНИЯТ ТАРИХИДА ЯНГИ ДАВР — СОЦИАЛИЗМ ВА КОММУНИЗМ ДАВРИНИ ОЧГАН УЛУҒ ОКТЯБРГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА, КОММУНИСТИК ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИДА — КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ САРИ, ОЛҒА!

1917 · 1983

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллиги

Ҳусниддин ШАРИПОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати

БОШЛАР УЗРА НУР

Уйимни,
кўрар деб жумлаи олам,
Қурмаган бўлсам-да, кўча бошига,
Ҳар тонг ё кун ора мени
маҳаллам
Уйғотар, албатта, бир тўй ошига.
Бахти кулганларни олқишлар давра,
Жаҳоннинг чеҳраси
кулгу-ла гўзал:
Армон наҳридаги кемадан кўра,
Орзу осмонида қуш бўлган афзал!
Хассос Вақт ўтказиб турса таъсирни,
Куйчига айланар ҳаттоки ғаров.
Одамзот кутгандай янги асрни,
Кутар янги кунни
келин ва куёв.
Эрта деганимиз —
бугуннинг уфқи,
Шафаққа айланар ғубор ҳам уфқда.
Лекин турличадир мазмун ва юки,
Тенгдай туюлса-да
Юлдуз ва Нуқта.
Офтобга айланар юлдузча ўсса,
Азиздир
бош узра тутилган чироқ.
Ҳаётнинг охирги нуқтаси эса
Майли,
силжийверсин биздан нарироқ,
Хуллас,
Қудаларни этгали мамнун
Невара тўйлари буюрсин тақдир.
Уша айёмларга етишмоқ учун
Аввало тинч дунё,
Тинчлик керакдир.
Ҳадикни унутиб жамики одам,
Ноумид кимсалар топгали илинж,
Бирдамлик мустаҳкам бўлсин яна ҳам
Тинчлик керак жуда,
Замон бўлсин тинч.
Тинчлик эса дўстлар, олинмас тилаб,
Қурган уйинг ила туғилар бирга.
Мезбон ва посбонлик ҳиссини улаб,
Сўнг ишқ изҳор этсанг ярашгай Ерга.
Олқанг:
Янги рўзғор мустаҳкам бўлсин,
Дунё бутунлиги шундан бошланур!
Шундан кўнгилларда уйғониб тўлқин,
Шундан ёғилмоқда бу тонг бошга нур.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумлари тарихий қарорларини амалга ошира бориб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатномасидан руҳланиб, йилнинг мислсиз қийинчиликларини мардонавор енгиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказдилар ва пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Тайёрлов пунктларига 400 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 30,7 центнерни ташкил этди. Ҳосилнинг қарийб ярми машиналар ёрдами билан териб олинди. Пахта сифати сезиларли даражада ошди.

Меҳнат зафарига автоном республиканинг барча районлари муносиб ҳисса қўшдилар. Кораўзак, Ленинобод, Хўжайли, Чимбой, Шуманай, Беруний, Қўнғирот, Тўрткўл, Элликқалъа, Нукус районларининг меҳнаткашлари катта муваффақиятга эришдилар. Улар давлатга пахта сотиш йиллик планини анча ошириб бажариб, эндиликда оширилган социалистик мажбуриятларни адо этиш учун курашмоқдалар. Кегайли, Бўзатов ва Амударё районлари пахтакорлари дастлабки маррани эгаллаш арафасида турибдилар.

Хўжайли районидаги Ленин номли, Энгельс номли, Ҳамза номли, «Коммунизм», Амударё районидаги «Партия XXII съезди», Беруний районидаги Навоий номли, Маҳтумқули номли, «Октябрь 50 йиллиги», Элликқалъа районидаги «Қирққизобод» колхозлари, Шуманай районидаги Гагарин номли, Киров номли, Тўрткўл районидаги «Ленинизм», «Пахтаобод», «Партия XXV съезди», Элликқалъа районидаги «Москва», «Октябрь 60 йиллиги», Хўжайли районидаги «Тошкент», Чимбой районидаги Усмон Юсупов номли ҳамда «Бўзатов» совхозлари ва бошқа хўжаликлар ўтган йиллардаги каби энг яхши натижаларга эришиб, гектаридан 45—50 центнердан ва ундан ҳам ошириб ҳосил олдилар ва пахта тайёрлаш планини анча ошириб бажардилар.

Тўрткўл районидаги «Совет Ўзбекистони» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Машарипов, «Намуна» колхозидан Т. Ёқубова, Элликқалъа районидаги «Москва» совхозидан СССР Олий Советининг депутати Ж. Бекжонова, Беруний районидаги Навоий номли колхоздан Н. Матмуротов, Шуманай районидаги Гагарин номли совхоздан К. Сабиров, Амударё

[Давоми учинчи бетда].

Ўртоқ Михаил Сергеевич СОЛОМЕНЦЕВга

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби бўлган Сизни етмиш ёшга тўлган кунингизда астойдил табриклайдилар.

Михаил Сергеевич, Сизга совет халқининг бахт-саодати йўлида, мамлакатимизда коммунизм тантанаси йўлида сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва янада самарали ишлашингизни тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПАРТИЯ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ М. С. СОЛОМЕНЦЕВни ЛЕНИН ОРДЕНИ ҲАМДА ИККИНЧИ «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ОЛТИН МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Михаил Сергеевич **Соломенцев Ленин ордени** ҳамда **иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали** билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ю. АНДРОПОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1983 йил 5 ноябрь.

ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1983 йил ноябрь ойи биринчи беш кунлигидаги якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини **Қорақалпоғистон АССРда** қолдирдилар: бу автоном республика пахта тайёрлаш планини 99,09 процент, шу жумладан машина терими планини 68,10 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 4,50 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Андижон области. Бу область пахта тайёрлаш планини 74,52 процент, шу жумладан машина терими планини 22,03 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 3,87 процент ўсишини таъминлаган;

Андижон областининг Марҳамат райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 83,47 процент, шу жумладан машина терими планини 39,31 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 6,24 процент ўсишини таъминлаган;

Самарқанд областининг Пастдарғом райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 90,71 процент, шу жумладан машина терими планини 42,50 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 5,80 процент ўсишини таъминлаган;

Қорақалпоғистон АССРнинг қўриқ Элликқалъа райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 100,03 процент, шу жумладан машина терими планини 74,51 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 4,73 процент ўсишини таъминлаган.

Навоий областининг Қизилтепа райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 87,75 процент, шу жумладан машина терими планини 30,21 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда беш кунликда пахта тайёрлашнинг 5,22 процент ўсишини таъминлаган;

Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги Беруний номли совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 93,58 процент, шу жумладан машина терими планини 80,26 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 6,90 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область Шеробод районидаги қўриқ «Гулистон» совхози. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 78,33 процент, шу жумладан машина терими планини 29,60 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда беш кунликда пахта тайёрлашнинг 9,33 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхози. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 75,74 процент, шу жумладан машина терими планини 36,46 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда беш кунликда пахта тайёрлашнинг 7,27 процент ўсишини таъминлаган;

Навоий область Қизилтепа районидаги «Ленинград» колхози. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 111,76 процент, шу жумладан машина терими планини 30,61 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда беш кунликда пахта тайёрлашнинг 8,84 процент ўсишини таъминлаган;

Фарғона область Бувайда районидаги Карл Маркс номли колхоз. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 95,68 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 10,97 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Н. МАҲМУДОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси ўртоқ Носир **Маҳмудов**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми
Раисининг ўринбосари
Г. ОРЛОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1983 йил 5 ноябрь.

1917 — 1983

Яшасин ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг мустаҳкам иттифоқи!

БИР ЙИЛ ИЛГАРИЛАБ

Уста бинокор Владимир Калмиков, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Абдураим Ўрмонов етакчилик қилаётган комплекс бригадалар Улуғ Октябрнинг шонли 66 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан нишонламоқдалар. Андижон «Гидрострой» трестининг 4-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи мусобақасида ғолибликни эгаллаган бу бригадалар план топшириқларидан бир йил илгарилаб кетдилар: шу кунларда 1984 йилнинг охирги кварталн ҳиссобига бинокорлик ишларини бажараётирлар.

Бошқарма коллективи эса йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини муддатидан илгари адо этиб, Андижон ГЭСининг 3-агрегати, Ильич пайпоқ тўқиш фабрикаси қувватларини барвақт фойдаланишга топшириш учун курашмоқда.

Р. ФОЗИЛОВА.

Суратда: В. И. Ленинга қўйилган ҳайкал. (ЎзТАГ фотоси).

ОКТЯБРЬ ЙЎЛБОШЧИСИНИНГ ҲАЙКАЛИ ОЧИЛДИ

ФАРҒОНА, 6 ноябрь. (ЎзТАГ). Бугун, Улуғ Октябрнинг 66 йиллиги арафасида В. И. Ленин ҳайкали тантанали равишда очилди. Бу ҳайкал пролетар революциясининг йўлбошчиси номи билан аталган янги майдонда ўрнатилди. Фарғонанинг минглаб меҳнаткашлари, партия ветеранлари, уруш ва меҳнат ветеранлари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг намояндалари бу ерга келдилар.

... Ҳайкал устидаги оқ чойшаб туширилади. Ҳозир бўлган кишиларнинг кўз ўнгида Ильичнинг улуғвор бронза сиймоси намоён бўлади. Ҳайкал муаллифлари — тошкентлик ҳайкалтарош Я. Шапиро, архитекторлардан С. Одилов, Ф. Турсунов, М. Абдуллаевлардир.

Тантанали митинг бўлди. Уни Фарғона шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ғ. Фозилов очди. Митингда сўзга чиққан Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров, 8-трест қурилиш бошқармасининг бошлиғи А. С. Ларичев, Фарғона тўқимачилик комбинатининг ўровчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ш. Мирзабобоева, партия ва меҳнат ветерани М. Т. Носальский, 1-мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси С. Заилаповалар мангу барҳаёт Ленин ғояларининг тантанаси ҳақида, Советлар мамлакати халқларининг ягона қардошлик оиласидаги Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошираётганликлари ҳақида гапирдилар.

В. И. Лениннинг ҳайкали очилишига бағишланган тантанада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, СССРнинг космонавт-учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. А. Жонибеков иштирок этдилар ва нутқ сўзладилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажаргани учун қуйидаги район республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилсин:

Оққўрғон районн — район партия комитетининг секретари З. Т. Маҳсумов, район ижроия комитетининг раиси А. Қосимов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Р. Усмонов, райсельхозтехника бошқарувчиси Т. Набиев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи М. Гусенов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси К. А. Ким, район комсомол комитетининг секретари Ж. Абдуллаев.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан С. Айний номли Самарқанд давлат педагогика институтининг кафедра мудири ўртоқ Қудрат Маматқулович **Маматқуловга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги системасида кўп йил самарали ишлаганлиги, тармоқни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрининг ўринбосари ўртоқ Ҳуррият Ҳидоятовна **Отажоновани** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Долли Владимировна **Сергеевага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

ПУБЛИЦИСТИКА

КЎЗ ҚОРАЧИҒИДЕК АЗИЗ

ОДАМЗОД ҲАЁТИ интиҳосиз коинот бағридаги такрори йўқ бир мўъжизадир. Айниқса сўнгги даврларда, инсон фазога учиб чиқиб, Ер куррасини коинотдан туриб кузата бошлагандан бери, биз яшаб турган сайёранинг тирик табиати бошқа миллион-миллион юлдузлар ва сайёралар орасида учрамайдиган ягона бир неъмат эканлиги кўпчиликка аён бўлиб қолди. Шу табиат бағрида инсон зоти бир неча миллион йил олдин пайдо бўлди ва жуда кўп тараққиёт босқичларидан ўтиб, бугунги беҳад қудратли даражага етди. Биз ҳозир инсонни табиатнинг гултожи деймиз. Энди мана шу табиатнинг ва инсониятнинг истиқболи одамзод қўлидаги куч-қудратни, фан-техникани ва бошқа чексиз имкониятларни термо-ядро урушига эмас, балки тинч мақсадларга, фаровонлик ва бунёдкорликка хизмат қилдира олишимизга боғлиқ бўлиб қолди.

Шу масъулиятли тарихий вазиятда биз яна Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ҳаётбахш тажрибасидан сабоқ оламиз. Ахир Владимир Ильич Лениннинг қўли билан ёзилган илк инқилобий Декрет «Халқларга — тинчлик!» деган сўзлар билан бошланган эди. Фақат сўзда эмас, амалда ўша даврнинг империалистлари бошлаган биринчи жаҳон урушининг оловини энг аввал ўчирган давлат — ёш Совет давлати эди.

Меҳнаткаш халқ ҳеч қачон урушдан манфаат кўрган эмас. Уруш ҳамиша меҳнаткашларга зарар келтирган, улар қурган шаҳар ва қишлоқларни, корхона ва боғ-роғларни вайрон этган, деҳқонларнинг экинини топтаган, зиёлиларнинг илмий-ижодий ишларига завол келтирган, қанчадан қанча оналарни фарзанд доғида куйдирган. Ўз меҳнати билан кун кўрадиган одамлар ҳеч қачон урушни истаган эмаслар.

Илк беш йилликлар, индустрлаштириш, колхозлаштириш, янги ерлар очиш, Катта Фарғона каналига ўхшаш сув иншоотлари қуриш ва бошқа минглаб бунёдкорлик ишлари жамиятимизнинг тинч меҳнатдан доим манфаатдор бўлганини кўрсатиб турибди. Социализм ва коммунизм қуришнинг ўзи асл эътибори билан бунёдкор бўлишни, фан-техника ютуқларидан тинч мақсадда фойдаланишни тақозо қилади. Урушдан манфаатдор бўлган текинхўр синфларга ва қурол-яроғ ишлаб чиқариб бой бўладиган шахсларга бизнинг жамиятимизда ўрин йўқ.

Иккинчи жаҳон урушини ҳам империалистларнинг ўзи бошлаганлиги тарихдан маълум. Фан-техника ўсган сари унинг ютуқларидан ёвуз мақсадларда фойдаланган Круппга ўхшаш немис миллионерлари Гитлерга энг замонавий қурол-яроғлар ясаб бериб, бундан жуда катта бойлик орттирган эдилар. Гитлернинг бизга қилган тажовузи охир-оқибатда ўзининг шармандаларча ўлими билан тугади. Фашистлар давлати нест-нобуд қилинган бўлса ҳам, унга ҳарбий қурол ясаб бериб бойиган миллионерларнинг кўпи омон қолди. Улар энди яна жаҳон уруши учун қурол ясашга киришдилар.

ФАШИСТЛАРГА ҚАРШИ КУРАШДА ўзининг туганмас куч-қудратини намойиш қилган бизнинг мамлакатимиз яна тинчлик ҳаракатининг байроқдори бўлиб чиқди. Ҳар қандай янги тажовузга зарба бериш учун етарли имкониятимиз ва қурол-яроғимиз бўлса ҳам, лекин биз учун тинч меҳнат биринчи ўринда туради. Бизда қуролланиш пойгасидан манфаатдор миллионерлар йўқ. Совет давлати қимматбаҳо қурол-яроғларга кетадиган харажатларни ҳам халқ фаровонлигига, тинч мақсадларга сарфлашни истайди. Шунинг учун давлатимизнинг энг обрўли вакиллари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг минбаридан туриб, қуролсизланиш программасини олдинга сурдилар.

Лекин хусусий мулкчилик асосига қурилган капиталистик жамиятнинг экономикаси ҳарбий изларга ўтказилган. Агар ҳарбий заводлар қурол-яроғ ишлаб чиқармай қўйса, катта бойлар миллион-миллион даромадларидан маҳрум бўладилар. Ахир АҚШнинг ўзи келгуси йилда ҳарбий мақсадлар учун 283 миллиард доллар ҳажмида маблағ ажратган бўлса, бундай улкан бойликдан қайси миллиардер воз кеча олади? Бу пулларнинг асосий қисми Америка меҳнаткашларининг чўнтагидан турли олиқ-солиқлар тарзида ундирилади-ю ҳарбий заводларнинг конвейерлари орқали миллиардер бойларнинг пўлат сандиқларига оқиб тушади. Ҳеч қайси замонда баднафс бойлар дарёдай оқиб келувчи бунақа даромадлардан воз кечган эмас. Бойликка ҳирс қўйганлар доим бирини ўн қилишга интилади. Шунинг учун улар қуролланиш пойгасининг мумкин қадар авж олишини исташади. Бу пойга уларга қиморда ютгандаги каби мўмай даромадлар беради. Қиморбозлар ўйиндан бошқа нарсани унутиб қўйгани каби, қуролланиш пойгасига зўр бераётган империалистлар термо-ядро урушининг хавфини хаспўшлашга интиладилар. «Уруш чиқса, уни чеклаш мумкин, пана жойда омон қолиш мумкин», деган ёлғон далиллар билан халқларни алдамоқчи бўладилар.

Империалистлар бу пойга қиморига фақат ўз жонларини эмас, бутун Ер куррасининг ва барча халқларнинг келажагини ҳам тикмоқчи бўлаётганликлари жаҳон афкор оммасини жўнбишга келтирмоқда. Ахир термо-ядро уруши бошлангудай бўлса, ҳозир дунёда мавжуд атом қуролларининг ўзиёқ Ер куррасидаги бутун ҳаётни нобуд қилиш учун етиб ортади. Қуролланиш пойгасини янада авж олдириш одамзод ҳаётига қанчалик катта хавф туғдираётганлигини мутахассислар ишонарли далиллар билан исбот этмоқдалар.

Совет давлати тинчликни изчил туриб ҳимоя қилаётгани, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, халқаро кескинликни юмшатишга, термо-ядро қуролини тақиқлашга астойдил интилаётганлиги — фақат бизнинг мамлакатимиз нуқтаи назаридан эмас, бутун инсоният ва ҳар бир алоҳида одам нуқтаи-назаридан ҳам энг юксак олижанобликдир.

Партия ва ҳукуматимизнинг раҳбари ўртоқ Ю. В. Андропов ўзининг Баёнотида таъкидлаб айтди: «Инсоният можаролар сабабли парчаланган дунёда ажал қуроли юки остида ҳансираб яшашдан кўра яхшироқ қисматга лойиқдир... Таҳлика солиб турган хавф-хатарни ер юзидаги барча халқлар, ҳар бир киши тушуниб олиши лозим. Тушуниб олиб, ўзининг яшаши учун курашдаги куч-ғайратларини бирлаштириши зарур».

Демак, ҳозир тинчлик учун кураш ҳаёт учун кураш даражасидаги муҳим ишдир. Буни ҳар биримиз астойдил тушунишимиз ва барча кучларимизни бирлаштириб, тинчликни, албатта, сақлаб қолишимиз керак. Тинчлик ишига қўшадиган энг асосий ҳиссамиз — халқ манфаатини кўзлаб қиладиган меҳнатимиздир. Қардош республикалар оиласида катта юксакликларга кўтарилган Ўзбекистонимиз ўзининг меҳнатдаги зафарлари билан бутун Иттифоқда катта шуҳрат қозонди. Республикамизнинг саноат корхоналарида, қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар бутун мамлакатимизда ва чет элларда катта эъзозга сазовор бўлди.

УЛКАН МОДДИЙ БОЙЛИКЛАР билан бирга ўзбек халқи совет даврида яратган маънавий бойликлар ҳам оламшумул аҳамият касб этди. Ўлмас академикларимиз Қори Ниёзий ва Ҳабиб Абдуллаевларнинг илмий кашфиётлари ҳалигача ўз аҳамиятини йўқотмай келмоқда. Ҳамза, Абдулла Қодирий, Ойбек, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Уйғун, Комил Яшин, Шароф Рашидов, Сарвар Азимов ва бошқа ёзувчиларимизнинг энг яхши асарлари дунёнинг ўнлаб тилларига таржима бўлганлиги адабиётимизнинг совет даврида қандай тез ривож топганини кўрсатди.

Ўзбекистоннинг энг улкан қаҳрамонлиги — жуда кўп табиий қийинчиликларни енгиб ўтиб, ҳар йили олти миллион тоннага етказиб пахта бераётганлигида яна яққол кўзга ташланади. Бултур ҳам олти миллион тонналик хирмон халқимизнинг жуда катта жасорати ва шижоати билан қад кўтарган эди. Бу йил пахта далаларида ишлаётган колхозчилар, совхоз ишчилари, шаҳардан борган ҳашарчилар, партия, совет ходимлари — ҳамма, ҳамма Ўзбекистон партия Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг Мурожаатига жавобан ҳар йилгидан ҳам ортиқ ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилмоқда.

Биз ишонамизки, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллиги барча пахтакорлар ва ҳашарчиларнинг ғайратига ғайрат қўшади, олти миллион тонналик чўққи бу йил ҳам забт этилади.

Байрам арафасидаги энг зўр тилагимиз — Улуғ Октябрнинг меҳнатдаги ва тинчликни сақлаш борасидаги ўлмас анъаналарини кўз қорачиғидек асраш ва уларни янги юксакликлар сари олиб боришдир.

Пиримқул ҚОДИРОВ,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

БАЙРАМ РАПОРТЛАРИ

▲ Республика ўрмончилари халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва реализация қилиш давлат планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллиги арафасида бажардилар. Ўрмончилар маҳсулот турини янада кўпайтириб, маҳаллий хом ашёдан буюмларнинг янги турларини ишлаб чиқариш, товар турини ва сифатини яхшилаш, илғор технологияни жорий этиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқмоқдалар.

▲ Қўқон яқинидаги «Узбекистанская» подстанциясида 220 минг вольт кучланишли электр линиясидан энергия қабул қилувчи трансформатор ишга туширилди. Установканинг қуввати 200 минг киловольт-ампер бўлиб, қуриб битказилаётган Янги Қўқон химия заводи технология аппаратларини электр билан таъминлайди.

«Узбекистанская» подстанциясини «Средазэлектросетьстрой»нинг 47-механизациялашган колоннаси коллективи қурди.

▲ Улуғ Октябрнинг 66 йиллиги арафасида Учтепа пахта заводида нотўқима матонинг дастлабки метрлари ишлаб чиқарилди. Бу билан янги цехнинг биринчи навбати ишга тушди. Цех бир сменада 6 минг квадрат метр газлама ишлаб чиқаради. Унинг иккинчи навбати ҳам тезкорлик билан қурилмоқда. Навбатдаги объект ишга туширилгач, газлама ишлаб чиқариш икки баравар кўпаяди.

▲ Жиззах областидаги «Жиззах» совхозининг қишки боғида хушбўй мевалар етиштирилди. Бу ерда шаҳарликларнинг байрам дастурхонига лимон етказиб беришди.

Бу йил совхоз лимонзорига бошқа субтропик экинлар ҳам қўшилди. Биринчи марта мандарин ва апельсин ҳосили пишиб етилди. Хўжалик меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, йил охиригача яна бир неча тонна лимон етиштиришга қарор қилдилар.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧГА САДОҚАТ: ЎЗБЕКИСТОН — НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАГА

НОВГОРОДДАН САЛОМ

Биз узоқда бўлсак ҳам жонажон республикамиз далаларида пахта учун улкан сафарбарлик ажойиб натижалар бераётганлигидан хабардормиз. Касбимиз ирригатор, мелиоратор, бинокор ва бошқа номлар билан юритилса ҳам аслида деҳқончиликка жонкуяр, деҳқонга мададкор кишилармиз. Республика «оқ олтин» хирмони 6 миллион тоннани қоралаб бораётгани қалбимизда беқиёс ғурур туйғуларини мавж урдирмоқда.

Бугунги байрам тонготарида — Улуғ Октябрнинг 66 йиллиги нишонланаётган қувончли дақиқаларда ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажараётган ўлкамиз меҳнаткашларига, барча ишчилари, деҳқонлари, мутахассисларига Новгород областидан алангали салом йўллаймиз ва катта байрам билан юртдошларимизни чин қалбдан муборакбод этамиз. Коллективимизнинг кўпчилик аъзолари 1977 йилдан буён Новгородда Деҳқончиликка баҳолиқудрат мадад кўрсатяпмиз. Ерлар ўзлаштиряпмиз. Бизнинг серқуёш ўлкамизда сувсиз ерларга об-ҳаёт келтириш ерларни яшнатишнинг асосий йўли бўлса, Новгородда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшиламоқ учун уларнинг захини қочириш керак.

Кейинги йилларда бу ишларнинг ҳаддини олдик. Кўпгина уста механизаторларимиз суғориш шохобчалари бунёд этиш, ерларнинг захини қочиришнинг прогрессив усулларини ўзлаштириб олдилар. Ана шунинг натижасида улуғ рус ерида деҳқончиликни ривожлантиришга қўшаётган ҳиссамиз салмоғи ҳам ортиб боряпти. Ташландиқ ерлар деҳқончилик оборотига киритилмоқда. Улардан йил сайин юқори ҳосил олишга муваффақ бўлиняпти.

Биз «Тошкент» совхозида бунёдкорлик ишларини олиб бормоқдамиз. Бир неча йил мобайнида совхознинг марказий қўрғонида уй-жой, маданий-маиший бинолар қурдик. Йўллар барпо этдик. Саноат корхоналари тикладик. Кейинги йилларда зах ерларнинг сувини қочириш ишларини ҳар қачонгидан ҳам жадаллаштириб юбордик. Шуни ифтихор билан таъкидламоқчиманки, «Тошкент» совхози область қишлоқ хўжалиги ҳужжатларида тилга олинадиган бўлиб қолди. Буни қандай тушуниш мумкин? Совхоз барпо этилди. Биз ўзлаштирган ерларда илк деҳқончилик ишлари олиб борилди. 1100 гектар ернинг захи қочирилиб, шу йилнинг ўзида деҳқончилик оборотига киритилди. Улардан дастлабки картошка, сули, сабзавот маҳсулотлари йиғиштириб олинди.

Суғоришнинг прогрессив усулига кенг амал қилинмоқда. «Днепр-ДФ-120» маркали ёмғирлатиб суғориш қурилмаси самарали қўлланила бошланди. Қурилманинг кенглиги 1400 метр бўлиб, бирваракайига 2 гектар майдонни суғориш имконини беради. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда қўлланиладиган машиналар парки ҳам кенгаймоқда. «ЭТЦ-202» дренаж ётқизгич экскаваторлар сони 3 мингтага етди. Уларни қўллаш ишимизга унум киритиб, кўплаб янги ерларни деҳқончилик учун тезроқ тайёрлаб беришимизга ёрдам бермоқда.

Шу йилнинг сентябрь ойида 260 гектар суви қочирилган ерларни совхоз ихтиёрига топширган эдик. Октябрь ойида эса қарийб 900 гектар суғориладиган ерларни деҳқонларга туҳфа қилдик. Мелиорация ишларида техникадан самарали фойдаланиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда кўпгина механизаторларимиз алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Николай Кратов ўзи бошқараётган экскаватор қувватидан тўла фойдаланиб, Ноқоратупроқ ўлка механизаторлари мусобақасида қувончли натижаларга эришмоқда. Шароф Жўраев коллективимизга келганидан кейин машинистлик касбини ўзлаштириб олди. Бульдозерчилик унинг довруғини оширмоқда. Тракторчи-бульдозерчи З. Шайдулин зах ерларнинг сувини қочириш ҳаракатида ташаббускордир. У бошлиқ бригада смена топшириқларини муттасил ортиғи билан бажаришга, ерларни сифатли тайёрлаб беришга эришиб, новгородлик деҳқонларнинг олқишига сазовор бўляпти.

Бизнинг коллективимиз Ноқоратупроқ ўлка ерларининг жамолини очишда бутун куч ва имкониятларини ишга солиб, юртдошларимизнинг ишончларини оқламоқда. Новгороддан туриб 6 миллион тонналик «оқ олтин» учун кураш мусобақасида пахтакор дўстларимизга янги зафарлар тилаб қоламиз.

Тоҳир ЛУҚМОНОВ,
«Узновгородводстрой» трестининг 9-ихтисослашган кўчма механизация колоннаси бошлиғи.

„Оқ олтин" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 6 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ХОРАЗМ	0,21	103,61	0,23	57,15
ҚҚАССР	0,95	99,09	0,43	68,10
Тошкент	0,24	96,28	0,16	81,70
Бухоро	0,31	85,31	0,01	8,10
Қашқадарё	0,28	81,18	0,30	51,82
Навоий	0,23	80,06	0,07	26,94
Самарқанд	0,38	76,97	0,38	37,58
Фарғона	0,49	75,80	0,04	8,59
Андижон	0,41	74,52	0,15	22,03
Сирдарё	0,11	73,52	0,01	59,83
Сурхондарё	0,60	73,27	0,16	39,08
Наманган	0,39	72,90	0,35	43,60
Жиззах	0,25	71,67	—	60,77
Республика бўйича	0,38	81,10	0,18	43,74
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	0,69	124,21	—	68,60
СУРХОНДАРЁ	0,97	105,52	0,37	69,94
ҚАШҚАДАРЁ	0,41	103,16	0,16	66,44
Бухоро	0,57	87,10	—	—
Наманган	0,42	62,66	—	—
Республика бўйича	0,76	104,02	0,27	64,21

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТАДИ

Коммунистик партия ва Совет давлати меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишга доимо катта эътибор бериб келмоқдалар. Шу мақсадда мамлакатимизда замонавий ускуналар билан жиҳозланган кўп ўринли шифохоналар, санаторийлар, профилакторийлар тармоғи йил сайин кенгаймоқда. Шифокор олимларнинг самарали илмий-тадқиқот ишлари олиб боришлари учун зарур шарт-шароит яратиб бериляпти. Бу ғамхўрликка жавобан улар меҳнаткашлар саломатлигини мустаҳкамлаш, турли касалликларнинг олдини олиш ва малакали даволаш мақсадида катта илмий-тадқиқот ишлари олиб боришмоқда ва муайян ютуқларни қўлга киритишмоқда.

Илгарилари буйрак ва жигар касалликлари билан оғриган беморлар хасталикнинг дастлабки босқичларида даволанмаса, кейинчалик уларнинг ҳаёти хавф остида қоларди. Ана шундай беморларнинг соғайиб кетишларини ёки хасталик енгил ўтишини таъминлашдек хайрли ишга республикада биринчи бўлиб Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Ўктам Орипович Орипов қўл урди. У ўз атрофига истеъдодли илмий ходимларни тўплаб, буйракни кўчириб ўтказиш ва даволаш бўйича катта изланишларни бошлаб юборди. Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг аъзо ва тўқималарни кўчириб ўтказишда тўқима номутаносиблигини йўқотиш илмий-тадқиқот проблема лабораторияси базасида 1972 йилда ташкил этилган буйракни кўчириб ўтказиш маркази дастлабки кунларданоқ жиддий ишга киришди. Ўз касбининг чинакам жонкуярлари бўлган шифокорлар буйрак касаллигини малакали даволаш бўйича самарали изланишлар олиб бордилар.

Тадқиқот натижалари дастлаб турли ҳайвонларда синаб кўрилди, шундан сўнг беморларни даволашда қўлланилди. Тажрибалар ижобий самара бера бошлади. Иккала буйраги ҳам дардга чалинган ўнлаб беморлар даволаниб, уларга иккинчи умр бахш этилди.

Касалланган буйракни операция қилиб бошқа соғлом буйрак билан алмаштиришда бир қатор муаммолар мавжуд эди. Дастлаб кўчириб ўтказилган буйрак организмга мослашгунча ишдан чиқарди. Шунинг учун ҳам буйракни кўчириб ўтказиш маркази ходимлари ижодий изланишларининг бир қисми айнан шу муаммоларнинг ечимига қаратилди. Кўплаб тажрибалардан кейин ниҳоят «ОАЛГ» препарати вужудга келди. Бу дорининг афзаллиги шундаки, кўчириб ўтказилган буйракнинг яшовчанлик қобилиятини кучайтиради ва унинг организмга тезроқ мослашиб кетишини таъминлайди.

Шу билан бир қаторда мазкур лабораторияда қонни турли зарарли моддалардан тозалаш учун турли гемодиолиз методлар ишлаб чиқилганлиги ва бу усул беморларни самарали даволашда қўл келаётганлигини алоҳида таъкидламоқ керак.

Илмий марказда амалга оширилаётган диққатга сазовор ишлардан яна бири махсус аппаратлар ёрдамида ўрта молекулали заҳарли моддаларни ҳам организмдан чиқариб юборишга эришилганлигидир.

Ҳозиргача илмий медицинада мавжуд аппаратлар аъзолардаги майда молекулали заҳарли моддаларнигина чиқара оларди, холос. Аммо, ўрта молекулали заҳарли моддалар организмда сақланиб қолганлиги сабабли бемор тўла соғайиб кетмасди. Ў. Орипов бошчилигидаги олимлар ана шу ортиқча юкни ҳам организмдан чиқариб юборишнинг истиқболли методларини ишлаб чиқиш бахтига сазовор бўлишди. Даволашнинг бу усули амалиётга жорий қилиниши натижасида эндиликда кўплаб беморлар дарддан бутунлай фориғ бўлмоқдалар.

Республиканинг нефрология марказида операция ёрдамида беморларнинг билак ёки тўпиқ артерия ва вена қон томирларини улаб қўйиш методи ҳам ижобий натижалар бермоқда. Бунга қадар беморларнинг қон томирларига найчалар уланиб, улар бирлаштириб қўйиларди. Билак ёки тўпиқ артерия ва вена қон томирларини операция ёрдамида улаб қўйиш методига ўтилгач, унинг афзаллиги тезда намоён бўлди.

Биз юқорида айтиб ўтган ишлар республика нефрология марказида олиб борилаётган ажойиб илмий-тадқиқот ишлари ва даволаш методларининг бир қисми, холос. Бу ерда касалланган буйракни даволаш, заҳарланиш натижасида буйраги ёки жигари азоб бераётган беморларни сунъий буйрак ёрдамида даволаш, буйракни кўчириб ўтказиш бўйича ҳам бир қанча проблемалар ҳал этилган ва ҳал этилмоқда.

Бу илмий марказда истеъдодли олим Ў. Орипов бошчилигида саломатлик посбонларидан Н. Пак, Д. Арустамов, Р. Ҳайитов, Г. Барская, Р. Петров, С. Ҳикматуллаев ва С. Ўрозметовлар муҳим илмий тадқиқот ишлари олиб бориш билан бир қаторда республика областларида ҳам марказнинг бўлимларини очиш ва уларнинг самарали ишлашига бош-қош бўлмоқдалар. Олимларнинг бу эзгу ишлари мақтовга молик ва таҳсинга лойиқдир.

Ж. МАҚСУМОВ,
СССР Медицина фанлари академияси мухбир аъзоси, профессор.
Р. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.
Ф. ИБРОҲИМОВ,
Тошкент давлат медицина институти нормал анатомия кафедраси мудири, доцент.

6000000

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОННИНГ УЛКАН ХИРМОНИ

АВТОНОМ РЕСПУБЛИКА ПАХТАКОРЛАРИ 400 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАБ, ДАСТЛАБКИ МАРРАНИ ЭГАЛЛАДИЛАР. УЛАР ЎЗ ИМКОНИЯТЛАРИНИ ҲИСОБЛАБ ЧИҚИБ ЯНА 50 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛИШГА ҚАРОР ҚИЛИШДИ

ОРОЛ ВОҲАСИ АРМУҒОНИ

Қ. КАМОЛОВ,
Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитетининг биринчи секретари

Жонажон партиямизнинг XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқларида баён этилган қоида ва хулосаларни оғишмай амалга ошираётган автоном республика меҳнаткашлари коммунистик меҳнат жабҳасида катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Халқ хўжалигининг барча тармоқлари юксак суръатлар билан ривожланаётир. Коммунистик партия ва Совет давлатининг ленинча ички ва ташқи сиёсатини қизғин қўллаб-қувватлаётган Қорақалпоғистон меҳнат аҳли улкан марраларни эгаллаш билан мамлакатимиз куч-қудратини ошириш, экономикасини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиш учун ҳаракат қилмоқда.

Автоном республикамиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари Улуғ Октябрь байрами арафасида катта меҳнат зафарини қўлга киритдилар. Давлатга пахта сотиш бўйича зиммага олинган халқ хўжалик планини шараф билан адо этилди. Орол ўлкаси азамат заршунослари қабул пунктларига 400 минг тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Ҳар гектар пахта майдони ҳисобига ўртача 30,7 центнердан ҳосил кўтарилди. Жами хирмоннинг 85 процентга яқини юқори сортлар билан топширилди. Терим агрегатлари бункеридан тўкилган пахта 190 минг тоннани ташкил этди.

Республика партия ва ҳукуматининг кундалик ёрдами ҳамда доимий мададига таянган ҳолда меҳнат қилаётган пахтакорларимиз ўн биринчи беш йилликнинг марказий йили дастлабки ғалабасини таъминлашга осонликча эришганлари йўқ, албатта. Аввало йил пахтачилик учун жуда ноқулай келганлигини таъкидлаб ўтиш лозим. Табиий офатлар рўй бериб турди. Баъзи майдонларга чигитни қайта экишга тўғри келди. Ёз фаслида ҳароратнинг ўта кўтарилиб кетиши парваришда катта қийинчиликлар туғилишига сабаб бўлди. Шунга қарамай, пахтакорларимиз зўр қатъият кўрсатдилар. Партия ташкилотларининг жанговарлик фаолияти оширилиб, коммунистлар мўл ҳосил учун курашда касбдошларига ибрат кўрсатдилар. Фан ва техника ютуқларидан самарали фойдаланиш, илғор иш тажрибаларини кенг оммалаштириш диққат марказида тутилди. Пахтачилик коллективларида ишчанлик муҳити қарор топганлиги, меҳнат интизомига қаттиқ риоя этилганлиги муваффақият сари қилган ҳаракатимизда муҳим омил бўлди.

Туямўйин сув омборининг бунёд этилганлиги автоном республикамиз, бизга қўшни Хоразм области ҳамда қардош Туркманистон ССРнинг Тошовуз области хўжаликларини сув билан таъминлашда катта имкониятлар яратди. Парвариш ва суғоришнинг бутун цикли давомидаги агротехника тадбирлари намунали амалга оширилишида автоном республика, шунингдек район агросаноат бирлашмалари, уларга уюшган малакали, ишбилармон мутахассислар бош-қош бўлиб турдилар. Пахта йиғим-терими мавсумига тайёргарлик кўриш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди.

Деҳқонларимиз ҳосил теримига зўр уюшқоқлик билан киришдилар. Бу борада, айниқса, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаати заршуносларимизга янги куч ва ғайрат бағишлади. Ўзбекистоннинг улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш учун кенг авж олдирилган социалистик мусобақада ҳозир ҳам Автоном республиканинг 160 мингдан кўпроқ аҳолиси актив иштирок этмоқда.

Бугунги меҳнат ғалабаси ана шундай қудратли фидойиликларнинг, техникадан самарали фойдаланилганлигининг, коммунистлар авангардлиги ва ташкилотчилигининг самарали натижаси бўлди.

Эришилган бу меҳнат зафаримизга барча районлар ва хўжаликлар катта ҳисса қўшдилар. Қораўзак райони биринчи бўлиб дастлабки маррага етиб келди. Ленинобод, Хўжайли, Чимбой, Шуманай, Тўрткўл, Қўнғирот, Беруний ва Элликқалъа районларининг заршунослари ҳам илк довонни бирин-кетин забт этдилар ва Улуғ Октябрнинг шонли 66 йиллик байрамига муносиб меҳнат совғалари тайёрлашди. Амударё, Кегайли, Нукус, Бўзатов районларининг пахтакорлари эса зафар маррасига тобора яқинлашиб келишмоқда.

Қатор хўжаликларимиз катта муваффақиятларга эришдилар. Ҳозир элликдан ортиқ хўжалик юксак социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда. Тўрткўл районидаги «Ленинизм» совхози пахтакорлари Тошкент технологиясини кенг қўлланиб, мўл ҳосил етиштирдилар ва 12 октябрдаёқ планнинг бажарилганлиги тўғрисида Автоном республикада биринчи бўлиб рапорт бердилар. Бу хўжаликда ҳозиргача бунёд этилган хирмоннинг ялпи миқдори 5100 тоннага етди. Жумладан, мажбурият ҳисобига 750 тонна «оқ олтин» топширилди. Совхоз пахтакорлари яна камида 200 тонна «оқ олтин» билан хирмонга ҳисса қўшиш учун курашни жадал давом эттирмоқдалар.

Шуманай районидаги Гагарин номли совхоз Автоном республика «оқ олтин» карвонига бошчилик қилмоқда. Бу хўжаликда пахта тайёрлаш халқ хўжалик плани 135 процент адо этилди. Хўжайли районидаги Ленин номли ва Энгельс номли колхозлар, «Тошкент» совхози, Лениобод районидаги Свердлов номли ва «Совет Қорақалпоғистони», Чимбой районидаги «Бўзатов», Шуманай районидаги Киров номли, Элликқалъа районидаги «Москва», Қораўзак районидаги «Куралпа», Калинин номли совхозлар, Беруний районидаги Навоий номли, «Коммуна», Маҳтумқули номли, Амударё районидаги «Партия XXII съезди» колхозлари заршуносларининг улкан хирмонимизга қўшган улушлари ҳам салмоқли бўлди.

Йиғим-теримнинг бу мавсумида ҳам ўнлаб меҳнат қаҳрамонлари етишиб чиқди. Кўпгина бўлимлар, бригадалар, звеноларда пахта тайёрлаш йиллик планлари 1,5—2 баравар бажарилди. Чунончи, Хўжайли районидаги Ленин номли колхознинг Қобил Жуманов, Қилич Жалилов, Амударё районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Йўлдош Шўлохов, Крупская номли колхознинг Қозоқ Камолов, Тўрткўл районидаги «Намуна» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўхта Ёқубова, Беруний районидаги Навоий номли колхознинг Нурулла Матмуродов, «Коммуна» колхозининг Қалмен Аннаев, Ражаббой Панобоев, Элликқалъа районидаги «Москва» совхозининг СССР Олий Совети депутати Жамила Бекжонова ва бошқа ўнлаб моҳир дарғалар етакчилик қилаётган бригадаларнинг заршунослари ҳосилдорликни ҳозирнинг ўзидаёқ гектар ҳисобига 50—55 центнерга етказишга эришдилар.

Область ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич ва цех партия ташкилотлари терим мавсумининг муваффақиятини идеологик жиҳатдан таъминлаш учун оммавий-сиёсий ишларни, ташкилотчилик тадбирларини талаблар даражасида амалга оширишга катта эътибор бериб боришди. Натижада хўжаликлар, механизатор ва теримчилар, шаҳарлик ҳашарчилар ўртасидаги меҳнат беллашуви қувончли самаралар берди. Ҳосил йиғим-терими ва пахтани давлатга топшириш билан боғлиқ барча ишларда қатнашаётган кишиларнинг ҳаммасига унумли ишлаш учун қулай шарт-шароитлар яратиб берилди.

Ўзаро социалистик мусобақа ҳар беш кунда якунланиб, ғолиблар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилди. Ўнлаб азамат «зангори кема» капитанлари ўз агрегатлари бункеридан 250—300 тоннадан пахта тўкдилар. Элликқалъа районидан ака-ука Раҳмон, Раҳим ва Илёс Матупаевлар, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати И. Қаландаров, Тўрткўл районидан А. Қораева, К. Бердимуротов, Кегайли районидан СССР Олий Советининг депутати Х. Бекназаров, Хўжайли районидан О. Сарсенов сингари механик-ҳайдовчиларнинг номини алоҳида ҳурмат билан тилга оламиз. Юзлаб кўпмингкилограммчи теримчиларимиз шу кунгача 10—12 тоннадан дурдона териб, улкан хирмонга салмоқли ҳисса қўшдилар. Мўлкўл ва сорти юқори ҳосил етиштириш ва уни йиғиб-териб олишда шаҳарлик ҳашарчилар — олий ўқув юртлари, техникумлар ҳамда билим юртларининг студент ва талабалари, мактаб ўқувчилари, кўплаб ташкилот, муассаса ва корхоналарнинг ишчи ва хизматчилари пахтакорларга яқиндан ёрдам бердилар. Бугунги меҳнат зафаримизда мусобақадошларимиз Туркманистон ССРнинг Тошовуз области ҳамда хоразмлик дўстларимиз бизга яқиндан кўмаклашганликларини ҳам таъкидлаб ўтмоқчимиз.

Автоном республикамизда шоли ўрими ҳам қизғин давом этмоқда. Давлатга гўшт, тухум, пилла, сабзавот, полиз, мева, картошка ва узум, қоракўл тери ва жун сотиш планлари ортиғи билан адо этилди.

Мамлакатимиз Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб улуш қўшиш учун астойдил курашаётган автоном республикамиз меҳнат аҳли пахтачиликда эришилган зафарни янада мустаҳкамлашга қарор қилдилар. Давлатга яна 50 минг тонна қимматли саноат хом ашёси етказиб берилади. Далаларда ҳали ҳосил мўл. Йиғим-терим суръатини бўшаштирмаслик учун мавжуд барча резерв ва имкониятлар ишга солинмоқда. Пахта далаларида юксак социалистик мажбуриятни бажариш йўлидаги кураш келгуси йил ҳосилига пухта ҳозирлик кўриш билан уйғунлаштириб олиб борилмоқда.

Шуманай районидаги Гагарин номли совхоз пахтакорлари социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Шу кунгача давлат омборларига 4,5 минг тоннадан зиёд юқори сортли пахта етказиб берилди.

Суратда: мавсум давомида 500 тонна «оқ олтин» териб беришга қарор қилган ака-сингил Бозоргул ва Жалгасбой Екибасевлар. Улар Улуғ Октябрнинг 66 йиллиги шарафига байрамолди меҳнат вахтасида туриб ишлаб, кўзланган маррага етай деб қолдилар.

М. Елеусинов (ЎзТАГ) фотоси.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

(Боши биринчи бетда).

районидаги «Қипчоқ» совхозидан С. Йўлдошев, Крупская номли колхоздан К. Камолов, «Партия XXII съезди» колхозидан Ю. Шўлахов, Хўжайли районидаги Ленин номли колхоздан К. Жуманов, Энгельс номли колхоздан С. Жуматов ўртоқлар бошлиқ бригадалар коллективлари ажойиб муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар гектаридан 50—55 центнердан ошириб ҳосил олдилар.

Планнинг бажарилишида механизаторларнинг ҳиссаси катта бўлди. Кегайли районидан СССР Олий Советининг депутати Х. Бекназаров, Элликқалъа районидан ака-ука Раҳмон, Раҳим ва Илёс Матупаевлар, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати И. Қаландаров, Беруний районидан К. Абдуллаев, К. Кожанов, Тўрткўл районидан А. Қораев, К. Бердимуротов, Хўжайли районидан О. Сарсенов каби ва бошқа кўпгина механик-ҳайдовчилар машиналар бункеридан 250—300 тоннадан ва ундан ошириб пахта тўкдилар.

Пахта йиғим-теримида шаҳар ва посёлкаларнинг аҳолиси, студент ва ўқувчилар катта ёрдам бердилар. Уларнинг барчаси юксак даражада онглилик ва интизомлилик намуналарини кўрсатиб, ҳосил йиғим-теримида деҳқонлар билан елкама-елка туриб меҳнат қилдилар.

Автоном республика пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга қўшимча равишда 50 минг тонна пахта сотишга қарор қилдилар.

Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари меҳнатчилари ҳам беш йиллик учинчи йилини яхши кўрсаткичлар билан якунламоқдалар. 525 минг тонна дон, шу жумладан 320 минг тонна шоли етиштирилди, давлатга тегишли равишда 294 минг тонна дон, шу жумладан 291 минг тонна шоли сотилди. Дон етиштириш ва тайёрлаш плани ошириб бажарилди. Мева-сабзавот маҳсулотлари, тухум, жун, картошка сотиш топшириқлари ҳам муваффақиятли адо этилди. Гўшт ва сут тайёрлаш ўтган йилгига нисбатан илдам суръатлар билан олиб борилмоқда.

Эришилган муваффақият — автоном республика пахтакорларининг, қишлоқ хўжалиги барча меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати, партия, совет, қишлоқ хўжалиги органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг собитқадамлик билан олиб борган ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижасидир.

Қорақалпоғистон қишлоқ хўжалик меҳнатчилари айни кунларда йиғим-терим ишларини тезроқ якунлаш ва ўн биринчи беш йиллик учинчи йили топшириқларини бажариш учун мардона кураш олиб бормоқдалар. 1984 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар бутун комплексини намунали олиб бориш, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздирмоқдалар.

Ваъдага вафо

Бу йил 65 гектар майдонда деҳқончилик қилдик. Баҳорда табиат инжиқликлари туфайли барча майдонларга икки марта такрор чигит экдик. Бунинг устига сув тақчиллиги оқибатида ниҳолларни текис кўкартириш имконияти бўлмади. Ёз ойларида ҳарорат 55 даражага етди. Бундай вазиятда пахтадан юқори ҳосил етиштириш қийин, албатта.

Лекин деҳқонларимиз юз берган қийинчиликларни мардлик билан енгдилар. Ҳамма майдонларда рекорд ҳосил етиштирилди. Йиғим-теримни пухта тайёргарлик билан жадал бошладик ва бир ой ичида гектаридан 40 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни бажардик. Бугун Қорақалпоғистон автоном республикамиз дастлабки ғалабани қўлга киритган пайтда бригадамиз аъзолари 60 центнерлик «оқ олтин» маррасини забт этдилар. Социалистик мажбуриятимизни муваффақиятли ўринлатдик. Бригадамиз бўйича 330 тонна юқори сорт пахта тайёрланди. Умумий ҳосилнинг 85 процентини машиналарда териб олдик.

Энди совхозимиз фаолияти ҳақида икки оғиз гапириб ўтаман. Планни бажариб рапорт беришнинг ўзгача гашти бўлади. Рапортга имзо чекаётганда йил бўйи бошдан кечирган қийинчиликлар, машаққатларни унутасан, киши. Келажакда янги зафарларга эришмоқни кўнглингга тугиб оласан. Совхозимиз коллективи ҳам автоном республикамизда биринчилардан бўлиб ғалаба манзилига етиб келди. 950 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 43 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Давлатга топширилган 4 минг тоннадан кўпроқ пахтанинг деярли ҳаммаси юқори сортга қабул қилинди.

Совхозимиз чўл зонасига жойлашган. Шунга қарамай, Р. Қулимов, М. Аҳмедов, Қ. Собиров, И. Одилов бошлиқ бригадаларимиз ҳар гектар майдон ҳосилдорлигини 55-60 центнерга етказдилар. Шу мисолнинг ўзигина пахта йиғим-терими ғоятда жадаллик билан ўтказилганлигини, айни кезда чўл ерларининг порлоқ истиқболга эга эканлигини кўрсатиб турибди.

Совхозимиз механик-ҳайдовчилари ўзларининг бурчларини яхши ўтамоқдалар. Теримда 48 машина қатнашди.

Биз ҳосилни чамалаб чиқдик ва бригадамиз бўйича ҳосилдорликни гектар ҳисобига 70 центнерга етказишга аҳд қилдик ва сўзимизнинг устидан чиқамиз.

Жамила БЕКЖОНОВА,
СССР Олий Совети депутати, Элликқалъа районидаги «Москва» совхозининг бригадири.

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

Биздан совхоз коллективининг бу йилги асосий ютуғи нимадан иборат бўлди деб сўрасалар, йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардик, деган бўлардик. Бунга агротехника тадбирлари изчиллик билан амалга оширилиши туфайли эришилди. Айни кезда «зангори кема»ларнинг унумли ишлашига қулай шароит яратдик.

Бир мисол келтираман. Мавсум давомида пахта далаларимизда 52 та «зангори кема» тўла қувват билан ишлатилди. Бирортаси бекор туриб қолмади. Ҳар бирининг иш унуми кўпайтириб борилди. Теримчиларимиз ҳам жонбозлик кўрсатиб ишлаганликларини таъкидлаб ўтамиз. Шундай қилиб, она-Ватан омборига 7000 тонна пахта етказиб бердик. 6 та пахтачилик бўлими, 30 та бригаданинг ҳаммаси белгиланган норма бўйича юқори сорт пахта топширди.

Автоном республикамиз йиллик маррага етиб келган ва ғалаба рапортига имзо чеккан қувончли кунда кўпчилик бригадаларимизда ҳосилдорлик анча юқори бўлди. Жумладан, Раим Бегдиллаев, Қадримбет Нуримбетов, Ўринбой Ўтарбоев, Қўнисбой Муфтуллаев, Узоқберган Қувондиқов, Холбой Сеинниёзовлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик гектар боши ҳисобига 40-45 центнерни ташкил этди. Шимолий зонада бу кўрсаткич анча дуруст ҳосилдорлик ҳисобланади.

Лекин бу чегара эмас. Илғор бригадаларда ҳосилдорликни гектар ҳисобига 48-50 центнерга етказамиз. Шунга етарли ҳосил бор. Ҳамма гап йиғим-терим суръатини сира сусайтирмасдан давом эттиришга, механик-ҳайдовчилар, теримчилар ва ёрдамчиларнинг куч-ғайратларини янада оширишга боғлиқ.

Механик-ҳайдовчиларимиздан Қурбонбой Аллабеков, Холбой Султонов, Мадраим Сағатдинов, Маткарим Сержонов, Марқабби Оллониёзов, Зуҳра Турдибековаларнинг ҳар бири машиналар бункеридан 140-150 тоннадан дурдона тўкиб, «оқ олтин» хирмонимизнинг кўкка бўй чўзишига муносиб ҳисса қўшдилар. Улар шу кунларда ҳам машина теримини жадал давом эттирмоқдалар. Ҳар бир машинанинг мавсумдаги иш унумини камида 200 тоннага етказиш механик-ҳайдовчиларимизнинг шарафли бурчига айланди.

Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Мурожаатида 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонига ғалаба байроғи тикиш барча пахтакорлар ва меҳнаткашларнинг шарафли бурчи эканлиги алоҳида уқтириб ўтилди. Шуни айтиш кераккии, совхозимиз планини бажарган бўлса ҳам суръатни сира сусайтираётгани йўқ. Ҳамон тайёрлов пунктига йиллик планнинг 1,5-2 проценти миқдорида пахта жўнатяпмиз.

Шу ўринда пахта йиғимтеримидаги қолоқликни ниқоблашга баҳона излаётган айрим кишилар ҳақида ўз мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман. Ўшандай кишилар «пахта қолмади, шу сабабли графикни бажара олмаяпмиз» деган ўринсиз важ-карсонларни рўкач қилмоқдалар. Юқорида айтиб ўтганимдек, совхозимиз бўйича ҳар куни тайёрлов пунктига йиллик планнинг 2 процентига етказиб пахта жўнатяпмиз. Қўшни совхозларнинг пахтакорлари ҳам шундай қилмоқдалар. Хўш, бу пахта қолмаганими? Қолоқликка баҳона изламасдан теримни яхши ташкил этмоқ, коммунистлар, комсомолларнинг авангардлик ролини таъминламоқ, барчанинг юқори унум билан ишлашига эришмоқ керак. Ҳозирги долзарб кунларда бундан бошқа йўл йўқ.

Ҳали планларини бажармаган бўлимлар, бригадалар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига айтмоқчимиз: — сизлар она-Ватанга ваъда қилинган «оқ олтин»ни қачон етказиб берасиз? Шу кунларда терим суръатини кўтариш керак. Акс ҳолда кейинчалик аттанг деб қолиш мумкин.

Қорақалпоғистон АССР пахтакорлари катта зафар қучдилар. Она-Ватан улардан 400 минг тонна юқори сорт пахта қабул қилди. Ана шу ғалабада совхозимиз меҳнат аҳлининг ҳам озми кўпми ҳиссаси борлиги билан ўзимизни бахтиёр, деб биламиз.

С. ЎТЕПБЕРГЕНОВ,
Қораўзак районидаги «Москва» совхозининг директори.

Пахта ишқи

Пахта — санъатимизнинг асосий мавзуи. Шоир ғазали, бастакор куйи, хонанда қўшиғи, раққоса рақси — ҳаммасида «оқ олтин» мадҳи тараннум этилади, «олтин қўлли» пахтакорларга офаринлар айтилади. Ҳа, улар замонамизнинг чинакам қаҳрамонларидир. Қаҳрамонлар мадҳини ҳар қанча улуғласак арзийди. Пахтакорларнинг бунёдкорлик меҳнатлари, чеккан риёзатлари, эришган ғалабаларини саҳналарда ҳаққоний намойиш этмоқ учун пахта йиғим-теримида улар билан бир сафда туриб ишлаймиз, фидокорлик сирларини ўрганамиз, куй-қўшиқларимиз билан янги зафарларга руҳлантирамиз. Ҳа, «оқ олтин» ўлкаси Ўзбекистонимизда санъаткорлар ҳам пахтакорлардир.

Бугун умумхалқ меҳнатининг пировард натижасини кўриб турибмиз. Автоном республика заршунослари она-Ватанга 400 минг тонна пахта армуғон этиб, йиллик планни бажардилар. Юксак социалистик мажбуриятларини ҳам тезроқ адо этиш, Ўзбекистонимизнинг 6 миллион тонналик хирмонига янада улканроқ ҳисса қўшиш йўлида теримни қизғин давом эттирмоқдалар.

Саҳнага чиққан артист ўз ижро этаётган ролини охирига етказмагунча тиниб-тинчимайди. Қиёслаш жоиз бўлса, пахтакорларимиз ҳам ана шу 6 миллион тонналик маррани эгалламагунларича ғайрат отига қамчи босаверадилар. Сўнгги маррани ҳам зарбдорларча меҳнатлари билан забт этадилар.

Дастлабки ғалабанг муборак бўлсин, ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНИМ!

Ойимхон ШОМУРОДОВА,
СССР халқ артисткаси.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 6 ноябрга бўлган
МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта, учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
ГУРЛАН	113,90	42,18
ХОНҚА	111,21	81,47
ХИВА	107,86	50,27
ҚЎШКЎПИР	105,11	61,31
ЯНГИБОЗОР	104,32	54,71
УРГАНЧ	100,37	58,41
ШОВОТ	100,32	63,16
Боғот	99,36	65,30
Ҳазорасп	99,02	37,20
Янгиариқ	94,65	53,55
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
ЛЕНИНОБОД	108,83	88,55
ҚОРАЎЗАК	108,43	94,00
ЧИМБОЙ	106,71	82,91
ШУМАНАЙ	106,52	72,70
ХЎЖАЙЛИ	106,29	80,53
БЕРУНИЙ	103,12	76,32
ҚЎНҒИРОТ	102,30	72,98
ТЎРТКЎЛ	101,27	27,05
ЭЛЛИКҚАЛЪА	100,03	74,51
Бўзатов	95,36	59,62
Нукус	94,54	108,40
Кегайли	93,22	75,74
Амударё	88,94	43,48
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
БЎКА	105,82	105,39
КОММУНИСТИК	105,82	110,19
Оққўрғон	99,42	100,30
Пискент	99,19	69,52
Бекобод	96,89	67,55
Ўрта Чирчиқ	96,50	83,45
Чиноз	90,81	65,66
Ғалаба	87,11	68,07
Янгийўл	80,00	51,82
БУХОРО ОБЛАСТИ		
ҒИЖДУВОН	102,50	23,19
Олот	94,26	7,00
Шофиркон	88,57	2,43
Ромитан	85,19	27,64
Вобкент	83,91	33,29
Бухоро	83,68	1,44
Свердлов	80,88	1,39
Қоракўл	79,31	3,99
Когон	77,68	3,81
Пешку	73,14	4,71
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қарши	92,96	100,93
Нишон	91,26	73,32
Усмон Юсупов	88,84	55,98
Ғузор	87,62	26,38
Ульянов	84,15	84,97
Муборак	84,00	79,76
Яккабоғ	82,50	60,18
Чироқчи	81,89	49,85
Баҳористон	81,21	56,39
Китоб	80,18	14,91
Косон	77,98	44,82
Шаҳрисабз	77,01	13,63
Кўкдала	74,54	7,58
Қамаши	74,28	29,12
Толлимаржон	44,16	32,82
НАВОИЙ ОБЛАСТИ		
Қизилтепа	87,75	30,21
Хатирчи	83,56	40,78
Навоий	81,12	26,51
Навбаҳор	67,27	4,43
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Пастдарғом	90,71	42,50
Большевик	85,86	49,91
Иштихон	85,33	47,90
Каттақўрғон	80,72	49,54
Пахтачи	78,95	39,52
Нарпай	78,73	56,81
Пайариқ	72,75	25,00
Оқдарё	71,59	18,53
Жомбой	68,05	14,80
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
БУВАЙДА	103,00	21,55
Ленинград	84,77	13,22
Ўзбекистон	82,01	14,21
Киров	79,86	0,65
Тошлоқ	76,10	2,33
Риштон	73,08	11,64
Ёзёвон	72,51	1,40
Охунбобоев	71,74	0,61
Бағдод	71,26	16,08
Олтиариқ	69,04	4,90
Қува	68,39	7,25
Фарғона	67,94	10,71
Фрунзе	66,92	11,72
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
БЎЗ	104,55	86,53
Комсомолобод	90,43	52,70
Марҳамат	83,47	39,31
Москва	83,39	18,57
Ленин	80,92	4,94
Избоскан	73,21	18,18
Андижон	69,86	2,38
Қўрғонтепа	67,73	32,84
Олтинкўл	67,61	0,78
Хўжаобод	64,17	8,51
Балиқчи	64,01	11,12
Пахтаобод	63,50	2,65
Жалолқудуқ	58,91	14,99
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ворошилов	89,93	84,91
Оқолтин	82,57	74,25
Комсомол	79,16	66,70
Гулистон	75,30	68,87
Сирдарё	74,89	57,27
Боёвут	73,50	50,54
Ильич	60,40	45,41
Ховос	51,82	22,49
Меҳнатобод	48,42	27,29
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ленин йўли	99,34	106,97
Қумқўрғон	82,88	24,23
Ангор	82,45	63,72
Шеробод	80,14	47,42
Термиз	77,82	21,70
Гагарин	68,88	68,00
Жарқўрғон	68,77	26,45
Шўрчи	67,10	4,10
Бойсун	66,93	51,41
Сариосиё	66,79	4,23
Олтинсой	59,41	3,96
Денов	55,64	16,97
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Поп	83,83	37,49
Наманган	83,08	68,14
Задарё	78,90	82,92
Тўрақўрғон	76,62	56,12
Уйчи	71,57	10,35
Чортоқ	69,55	5,79
Учқўрғон	67,92	48,24
Косонсой	67,27	24,72
Янгиқўрғон	66,53	2,81
Норин	66,02	38,92
Чуст	62,00	18,15
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Октябрь	82,07	85,49
Мирзачўл	78,03	69,02
Дўстлик	75,90	71,85
Зарбдор	71,10	39,62
Арнасой	69,92	67,77
Пахтакор	62,67	47,19
Жиззах	60,77	23,09
Фориш	56,75	53,92

Серқуёш республикамиз пойтахтининг меҳнат аҳли Улуғ Октябрнинг шонли 66 йиллигини зўр шод-хуррамлик билан кутиб олди. Дўстлик, тинчлик, биродарлик шаҳри бўлган кўҳна, лекин навқирон Тошкентнинг бугунги кўркам ва серфайз манзараси ҳаммани хушнуд этмоқда. Суратларда: шаҳарнинг байрам манзаралари акс эттирилган.

В. Молгачев фотолари.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1983 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ № 255 МОСКВА ШАҲРИ

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапорщик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Бугун совет халқи ва унинг жангчилари, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг меҳнаткашлари, бутун тараққийпарвар инсоният Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигини тантанали нишонламоқдалар.

Мамлакатимиз Улуғ Октябрь байрамини меҳнаткашларнинг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорларини амалга ошириш соҳасидаги юксак сиёсий активлиги ва илҳомбахш меҳнати вазиятида кутиб олмоқда. Партия белгилаган социал-иқтисодий ўзгартишлар программаси сабот билан амалга оширилмоқда. Мамлакатимиз турмушнинг ҳамма соҳаларида такомиллаштириш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш юзасидан КПСС Марказий Комитети ишлаб чиққан ва амалга оширилаётган таклифлар экономикани ривожлантиришга ва халқ фаровонлигини оширишга самарали таъсир қилмоқда.

Совет Иттифоқи социалистик ҳамдўстликдаги қардош мамлакатлар билан биргаликда ядро урушининг олдини олишга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга, барча давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштиришга қаратилган ленинча ташқи сиёсатни қатъият ва изчиллик билан ўтказмоқда. Империализм кучлари ва аввало АҚШ, унинг НАТОдаги иттифоқчилари халқаро ишларда ошкора урушқоқлик, авантюрачилик йўлини ўтказмоқдалар. Улар авж олдириб юборган мислсиз қуролланиш пойгаси, АҚШнинг Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларда ўзининг ўртача олисликка учириладиган ракеталарини жойлаштириш муддаоси, империалист реакцион кучларнинг бошқа давлатлар ишларига бевосита аралашуви тинчликка таҳликали хавф солмоқда.

Мана шундай шароитда Коммунистик партия билан Совет давлати мамлакатимизнинг, дўстларимиз ва иттифоқчиларимизнинг хавфсизлигини таъминлаш учун, империалистик реакция агрессив кирдикорларини тийиб турувчи қудратли омил — СССР Қуролли Кучларининг жанговар қудратини ошириш учун зарур чораларни кўрмоқдалар.

Совет халқи, армия ва флот жангчилари Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини астойдил маъқуллаб ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети, ўртоқ Ю. В. Андропов бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси теварагида янада маҳкамроқ жипслашмоқдалар. Совет Қуролли Кучлари Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар қардош армиялари билан ягона жанговар сафда туриб, совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнатини, социализмнинг улуғ революцион ғалабаларини қўриқламоқдалар, ўзининг ватанпарварлик ва интернационал бурчини бажаришга доим тайёрдирлар.

Армия ва флот жангчилари, ўртоқлар!

Совет Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Сизларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллиги билан табриклайман. Армия ва флот жангчиларига жанговар ва сиёсий тайёргарликда, ҳарбий маҳоратни такомиллаштиришда, интизомни мустаҳкамлашда, Ватанимизнинг давлат манфаатларини ҳимоя қилишда сергаклик ва доим тайёр бўлиб туришда янги муваффақиятлар тилайман.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, 7 ноябрь, маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пайтахти — қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон қалъа Брестда, шунингдек, Калининградда, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток, ва Североморск шаҳарларида тўплардан бир йўла ўттиз марта ўқ узиб, байрам салюти берилсин.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллиги!

Яшасин шавкатли СССР Қуролли Кучлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР Мудофаа министри,
Совет Иттифоқи Маршали
Д. УСТИНОВ.

БАЙРАМ АХБОРОТИ

МЕТРОСОЗЛАР ШИЖОАТИ

▲ Тошкент метросининг иккинчи линияси биринчи участкаси қурилиши жадал суръатлар билан олиб бориляпти. Улуғ Октябрнинг 66 йиллиги шарафига зарбдор вахтада турган тошкентлик метросозлар янги линияни муддатидан бир йилу уч ой илгари — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги арафасида ишга тушириш учун барча куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

Ҳозир иккинчи линиянинг биринчи участкасида лаҳм қазиш ишлари тугалланди. Узунлиги 5,6 километр бўлган линиянинг Навоий, «Ўзбекистон», Космонавтлар проспекти, Ойбек ва «Тошкент» станцияларида пардоз ишлари олиб бориляпти. Янги линия шаҳарнинг энг сергавжум кўчаларидан бири — Навоий кўчасини Тошкентнинг темир йўл вокзали билан боғлайди. 1984 йилнинг ноябрида бу янги линия бўйлаб «Яшил экспресслар» йўловчилар хизматида бўлади.

Байрамолди зарбдор вахтасида «Ташметрострой» трестининг 1, 2, 3-қурилиш-монтаж бошқармалари коллективлари фидокорлик кўрсатмоқдалар.

ТУҲФА

▲ Байрам арафасида юзлаб тошкентликлар янги, кенг, ёруғ ва шинам уйларга кўчиб ўтдилар. Халқлар дўстлиги майдонига туташ Большевик кўчасида бунёд этилган тўққиз қаватли уйнинг квартираларида уй тўйлари бўлиб ўтяпти. 2-уйсозлик комбинатининг бунёдкорлари ана шу муҳташам уйни ҳамшаҳарларимизга туҳфа этдилар. Уларнинг қувончи байрам шодиёналарига уланиб кетди.

ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА

▲ Бугунги кунда Ҳамид Олимжон номли майдоннинг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Москва шаҳар партия комитети ва Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг ташаббуси билан москваликларнинг куч ва воситалари эвазига собиқ Асака майдонида «Дўстлик» комплексини бунёд этишга қарор қилингандн.

Ўтган икки йил ичида бу ерда «Тошкентнинг тўрт баҳодири» қад кўтарди. 20 қаватли тўртта уйда 300 оила уй тўйлари ўтказди.

Ҳозир комплекснинг иккинчи навбати — Ўрта Осиёда энг катта «Китоблар дунёси» магазини қуриляпти.

УЛКАН ЯРМАРКА

▲ Хадра майдони улкан қурилиш майдонига айланган Бу ерда Навоий кўчасида узунлиги бир километрга яқин савдо ярмаркаси, улкан ер ости транспорт йўли, «Геология» музейи, Беньков номли рассомчилик билим юрти бинолари қад кўтаряпти.

Савдо ярмаркасининг биринчи навбати Тошкентнинг 2000 йиллиги арафасида ишга туширилган эди. Ҳозир бу ерда «Чинни ва биллур», «Ўзбекистон виноси», «Оқ олтин», «Электр жиҳозлари» ва бошқа бир қатор магазинлар ишлаб турибди.

Савдо комплексининг иккинчи навбати қурилиши ҳам бошлаб юборилди. Комплексда жами 50 дан ортиқ турли хил буюмлар билан савдо қилувчи дўконлар бўлади.

Т. ТОШЕВ.

УМРЛАР БЎЛАДИКИ...

МАҚСУД ШАЙХЗОДА ТУҒИЛГАН КУННИНГ 75 ЙИЛЛИГИГА

— ШОИР, — деган эди Мақсуд Шайхзода, — биринчи галда ўз Ватанининг граждани, халқининг хизматкори, партиянинг дастёридир. Устоз Мақсуд Шайхзода барҳаёт бўлганида ўзининг 75 йиллик қутлуғ ёшини нишонлаган бўларди.

Шоир бизга қолдирган адабий мерос бағоят бой ва ранг-баранг. 17 йилдирки, шоир меросини синчиклаб ўрганар эканмиз, бу қутлуғ мероснинг янгидан-янги нурли қирралари кўз ўнгимизда намоён бўлиб бормоқда. Бу асарларда ўзбек тупроғида чигит экқан биринчи трактор мадҳиясидан бошлаб, фазо йўлларини кезаётган кемалардаги сайёҳларни тараннум этишдек барча улуғвор ҳодисалар, совет кишиларининг зафарли ишлари, кураш ва жанг, озодлик ва биродарлик, бахт ва иқбол юртининг кўркам лавҳалари, инсоннинг маънавий жамоли унинг шеъриятига илҳом ва мазмун бахш этганлигининг шоҳиди бўламиз. Шайхзоданинг шеърият олами чуқур гуманистик фикрлар, бутун бир оламга татигулик башарий ҳиссиётлар, одамиятнинг ақлий курашлари, олам ва коинот сирларини, асрий ҳаётий жумбоқларни ечишдаги орзу-интилишлар-у журъатлар, тилаклар билан тўлиқ. Шоир муттасил ижодий меҳнат дарди билан умр кечирди. Эл ва юрт ҳаётида неки қалбини жумбушга келтирган бўлса, уни умрининг ибтидосидан интиҳосига қадар дафтар саҳифасига рақам қилишга интилади. Бу ашъорий бадиаларда улкан мутафаккир, сўз санъаткори Мақсуд Шайхзоданинг бутун ички олами, ижодий қомати кўз ўнгимизда намоён бўлади.

Совет кишисининг қалб ҳарорати, ҳис-туйғулари фикру андишалари, улуғвор маънавий қудрати, курашчан инқилобий руҳини оташин баркамол мисраларда сўзлаган шоир ҳаёт билан, замон ва замондошлари билан ҳамнафас бўлишга интилади. Шу туфайли ўзбек совет ва умуман кўпмиллатли совет адабиёти тарихида чуқур из қолдирди. Оддийгина архивхона эмас, образли қилиб айтганда, бу мўъжазкор хазинада устознинг ранг-баранг адабий мероси орасида кенг китобхонлар оммасига маълум ва манзур бўлган чуқур фалсафий мушоҳадалар билан йўғрилган манзумалар, давр ҳодисалари, достон ва драматик обидалар қатори шоир ҳаётлигида эълон қилишга улгурмаган шеър, ҳикматли қитъа, мисра ва рубоийлар талайгина. Булардан ташқари, жаҳон ва қардош халқлар адабиётидан қилинган таржималар алоҳида ажралиб туради.

Мақсуд Шайхзода қардош халқлар адабиёти намуналари билан ўзбек китобхонларини ошна қилиш борасида ҳам алоҳида фаолият кўрсатди. Шота Руставелининг «Йўлбарс териси ёпинган паҳлавон» (шоир Миртемир билан ҳамкорликда), Низомий Ганжавий ва Фузулийнинг лирик шеърлари, Мирза Фатали Охундовнинг фалсафий қасидалари, Тарас Шевченко поэмаларидан «Кавказ» ва «Гайдамаклар» (парчалар), Жамбул, атоқли озарбайжон шоирлари Самад Вурғун, Сулаймон Рустам, арман шоири Аветик Исаакяннинг лирик шеър ва поэмалари шулар жумласидандир.

ЯҚИНДА Мақсуд Шайхзоданинг 10—14 ёшларида битган илк ижодий машқлари жамланган дастхат шеърлар дафтарини олишга муяссар бўлинди. Бу дастхат мажмуани шоирнинг ўзи «Озарбайжон дафтари» деб атаган. Мазкур «Озарбайжон дафтари»га устознинг 1918—1922 йиллар орасида битилган 120 дан ортиқ шеър, қўшиқ, ихчам поэма, кичик ҳикоя, жажжи комедия, масал, «Интернационал» таржимаси ва хотиралари жамланган. Бу болалик машқлари билан танишар эканмиз, ғоят мураккаб бир тарихий шароитда ижод майдонига қадам қўйган ўспириннинг замонадаги бўронли ҳодисаларнинг ички руҳи ва моҳиятини тўғри англашга, уни қалам тили билан ифодалашга интилганлиги кўзга ташланиб туради. Айниқса, мажмуадаги шеърларда инқилобнинг курашчан ва яратувчан руҳи, аксилинқилобий унсурларнинг хуружини фош этиш, маҳаллий ва жаҳон буржуазиясига ўтли нафрат алоҳида жаранглайди. Шунингдек «Озарбайжон дафтари»га битилган шеърлар Коммунистик партия ва унинг раҳнамоси Ленинга, унинг содиқ шогирди Наримон Наримановнинг инқилобий фаолиятига қизғин ва самимий муҳаббат туйғулари билан йўғрилган. Мазкур шеърларнинг тематик доирасига қамралган муаммоларнинг давр учун нақадар чуқур ва ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлиги эътиборга олинса, бу тарихий масалаларга ёшгина шоирнинг фавқулодда зийраклик, синчковлик ва кузатувчанлик билан муносабатда бўлганлиги назарда тутилса, бу нодир истеъдоднинг ақлу заковатига ҳайратланмай иложимиз йўқ. Бугун, муҳтарам газетхонларни устознинг ҳали эълон қилинмаган шеърлари билан таништириш ниятидамиз.

Муҳсин ЗОКИРОВ,
Мақсуд Шайхзода адабий меросини ўрганиш комиссиясининг секретари.

Мақсуд ШАЙХЗОДА

ГУНОҲ УНИНГ ЎЗИДА

Дўстим, сезгир бармоқларинг
Садафларнинг юзидадир,
Менинг элим ҳам созингда,
Ҳамда ширин сўзингдадир.

Қарамозий ўрмонида,
Овчи йигит армонида,
Кийикларнинг жавлонида,
Кўзинг жайрон изидадир.

Ҳар бир тошнинг тарихи бор:
Қанот қоқиб учар шунқор,
Гоҳо қорли тоққа қараб,
Гоҳо Муған[1] тузидадир.

Дединг: кўпдир меҳнатларинг,
Бир кун битар шоҳ асаринг,
Тилакларинг, ниятларинг,
Ҳали сенинг кўзингдадир.

Умидларга тўла ҳар нафас!
Баландпарвоз гапни қил бас,
Ёлғон-яшиқ гапда эмас,
Маъно — гапнинг тузидадир.

Қўлингга ҳеч олма ҳасса
Умрингда сен кўрма ғусса,
Кимки юз йил яшамаса,
Гуноҳ унинг ўзидадир.

1. Озарбайжондаги Муғон чўлига ишора.

1965 йил.

ЖАННАТ

Афсоналар афсонасида
Одат экан азалдан буён,
Кези келган сўз хонасида
Беҳишт боғи қилинса баён.

Уни тасвир этарлар ҳамон
Кунгай ерда бўстонларсимон.

«Боғи эрам» дейилса пакқос
Кўз олдида бўлади аён.
Ҳашаматли, сермева диёр,
Унда на қор, на муз, на аёз,
Қовун пишар дарахтда тайёр.
Ёнбошласанг ишкомга агар

Пок оғзингга мусаллас тўкар.
Ерга эксанг саҳарлаб хода
Оқшом яшнар сарви озода.

Тош ташласанг дурдона унар,
Бир йўталсанг тарона унар.
Йўқ, бир кўриб Болтиқ бўйларин
Қўйиб қўйдим бу эътиқодни.
Кезганимда шимол жойларин

Учратгандим бир паризодни,
«Берикито» дердилар уни.
Олтин сочли шимол дилбари,
Мовий кўзи билмас қайғуни.

Бедорлардан йўқдир хабари.
Паризодки, бу ерда яшар,
Дейман бунда жаннатнинг ўзи.
Ҳар этакнинг мағзи бор, тузи:
Бу жаннатни ясатган башар.

1964 йил.

ТЎЁНА

(Пахта байрамига қитъалар)

Байрам гашти юзлаб меҳнат кунига якун
Ҳар кимнинг ўз туҳфаси бор бу
дастурхонга
Шодликни улашганмиз заҳматкашлар
юкин,
Роҳатни ҳам биз шериклик қўйсак
майдонга.

* * *

Ҳар ким келар тўйимизга туҳфаси
билан,
Шодликларнинг алангали наъраси билан.

* * *

Гулчилар гули билан,
Олим усули билан,
Ишчи маҳсули билан,
Шоирлар шеъри билан,
Пойтахтнинг раислари
Тузаган шаҳри билан.
Гиламдўз гилам билан,
Ўқувчи қалам билан,
Хонанда мақом билан,
Ошпазлар таом билан.
Қизлар табассум билан,
Боғбонлар узум билан.
Кончи «қора гавҳар»-ла
Пахтакорлар «оқ зар»-ла...
Чунки дўстлар ўзбек элин
тарихи фахри
Мақол каби биз ёдлаган
пахта-ку, ахир.
Виждонимиз, шарафимиз,
кўнгиллар баҳри
Эл олдида инсон берган
ваъда-ку, ахир.
Ахир қўшиқ ва дастурхон
узум ва гилам,
Бизнинг пахта шийпонида
тахланар ҳар дам.
Олқиш сенга меҳнатсевар ўзбек халқи!
Зафар улуғ, ғайрат зўр,
Тўйга бўлсин зафар жўр!
Салом яхши айёмларга,
шод кунимизга,
Салом дунёмиз тўйига,
Коммунизмга!

1964 йил, ноябрь.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

А. НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
10, 27 НОЯБРДА
Тошкент шаҳрининг 2000 йиллигига бағишланган
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
БОРИС БРОВЦИН.
«СУРОНЛИ КУНЛАР»
2 пардали опера
Либретто — Б. БРОВЦИН ва Н. УМЕРОВники.
Музика раҳбари ва дирижёр — СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати Д. АБДУРАҲМОНОВА.
Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати Ф. САФАРОВ.
Рассом — Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Т. ШОРАҲИМОВ.
Хормейстерлар — Л. ШИЛЬКУРТ, М. ЯНДРИНСКАЯ.
Балетмейстер — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати Г. ИЗМАЙЛОВА.
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар. В. Браун, Т. Ҳусанов, А. Бозоров, Ҳ. Кичимбаев, Л. Пинхасов, М. Мошеев, Р. Борухов;
Солистлар: В. Григорьева, А. Рябова, Н. Семизвонкина, В. Абрамов, Т. Баҳромов, Р. Пишулин, А. Леушкин, О. Александрова, Т. Данилова, У. Тошматов ва бошқалар.
33-90-81 телефони бўйича справкалар олиш мумкин.

●

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
7 НОЯБРЬ СОАТ 14.00 да болалар ва ўсмирлар учун САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА ИЖОДКОР ЁШЛАР ИШТИРОКИДА
БАЙРАМ КОНЦЕРТИ
Билетлар сотилмоқда.
33-90-81 телефони бўйича справкалар олиш мумкин.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7, 8/XI да Байрам концерти, 9/XI да Этик кийган мушук (12.00), Севги ҳақида афсона (19.30), 10/XI да Суронли кунлар, 11/XI да Спартак.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/XI да Рўё (19.30), Келинлар қўзғолони (13.00), 8/XI да Олтин девор (19.30), Рўё (12.00), 9/XI да Гурунг (19.30), Рўё (12.00), 10/XI да Кузнинг биринчи куни, 11/XI да Юлдузли тунлар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ТЕАТРИДА — 7, 8/XI да Хотинимнинг эри (16.00, 19.30), 9/XI да Занжир, 10/XI да Тошкентнинг нозанин маликаси (15.00), 11/XI да Ишонмасанг ўламан (15.00).

●

ЎЗБЕКИСТОН ОНКОЛОГИЯ ВА РАДИОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
мудир: клиник онкология бўлими (медицина фанлари доктори);
лабораторияларнинг кичик илмий ходимлари: ультратовуш диагностикаси, ўсмаларнинг комплекс терапияси.
Конкурс муддати — 13 ноябргача.
Ҳужжатлар конкурслар тўғрисидаги низомга мувофиқ қуйидаги адресга жўнатилсин: 700174, Тошкент шаҳри, Форобий кўчаси, 383-уй.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

МАВСУМ ОХИРИДА

Эрта баҳордан бошланган футбол мавсуми якунланди. Кеча олий лига командалари охирги марта майдонга тушдилар. Бир кун аввал эса биринчи лига вакиллари чемпионат маррасига етишган эди. Маълумки, Олмаота қайратчилари мавсумни кўтаринки руҳда ўтказиб, муддатидан олдин чемпионатнинг кичик олтин медалларини олиш ҳуқуқига эга бўлишганди. Лекин Ростов-Дон армиячилари ҳам бўш келишмади. Бунинг устига 60 очко тўплаган «Қайрат» сўнгги ўйинда Хабаровск армиячиларига ютқазиб (1:2) қўйди. 58 очко тўплаган армиячилар эса «Локомотив майдонида дуранг (1:1) ўйнаб, очко ололмадилар. Чунки уларнинг дуранглар ҳисоби 12 та эди. Шундай қилиб, «Қайрат» биринчи лиганинг чемпиони, армиячилар кумуш совриндори бўлиб олий лигага чиқдилар. Воронежнинг «Факел» командаси Жиззахнинг «Звезда» коллективини қабул қилиб (4:1), учинчи ўринни эгаллади. Жиззахликлар 38 очко билан 15 ўринни эгаллаган ҳолда мавсумни якунладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 9.50 — Ҳужжатли фильмлар. 10.45 — Совет шоирларининг шеърлари. 11.15 — Концерт. 12.45 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. Кейин (15.00) Концерт. 15.30 — Тонг саҳарда. Бадиий фильм. 3-серия. 16.40 — Цирк майдонида. 17.40 — Бир бор танланган йўл. Телевизион фильм. 2-фильм. 18.40 — Мультфильмлар. 19.15 — Голубой огонёкнинг байрам сони. 21.30 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши тўғрисида репортаж. 22.45 — Фигурачилар мавсумни бошлайдилар. 23.45 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Концерт. 10.15— Болалар учун қисқа метражли бадиий фильмлар. 11.10 — Ёшлар адреслари. 11.55 — Мультфильм. 12.15 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Наурзус қўриқхонаси. 12.45 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.20 — Фильм-спектакль. 17.35 — Киноконцерт. 18.20— Цемент. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50 — Ҳужжатли фильмлар. 21.30 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши тўғрисида репортаж. 22.45 —Бир полк созандалари. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 9.45 — В. И. Ленин номли майдон. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. Кўрсатув тугагач — фильм-концерт. 12.45 — Москва. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. 18.15 — Адабий-музикали композиция. 18.55 — Мультипанорама. 19.40 — Ахборот. 20.20 — Музикали байрам программаси. 21.30 — Время. 22.45 — Музикали байрам программасининг давоми.

8 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Янгиликлар. 9.20 — Жаҳон халқларининг ижоди. 9.40 — Мультфильмлар. 10.20 — Музикали-шеърий композиция. 11.00 — 1983 йилги СССР Давлат мукофотларининг лауреатлари. 12.00 — Қувноқ нотачалар. 13.00 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 13.15 — Болалар учун фильм. 14.30 — Саёҳатчилар клуби. 15.30 — Мен, меҳнаткаш халқ фарзанди. Бадиий фильм. 1 ва 2-серялар. 17.45 — Бир бор танланган йўл. Телефильм. 3-фильм. 18.45 — Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида 1983 йилги СССР Давлат мукофотларининг лауреатлари. 20.00— Транссибирь экспресси. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Спорт сеҳргарлари. 22.35 — Менинг Фрац Легарим. Музикали спектакль. 23.20 — Футбол шарҳи. 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.50 — Концерт. 10.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.40 Исёнкор Орион. Бадиий фильм. 12.00 — Ҳужжатли экран. 13.00 — Карелия телевидениесининг программаси. 14.00 — Ҳужжатли фильм 14.10 — Концерт. 15.10 — Мультфильмлар. 15.40 — Қизил шапкача. Спектакль. 17.00 — Киножурнал. 17.20 — Музика ҳамма учун. 18.25 — Балли, йигитлар! 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Екатерина Воронина. Бадиий фильм. 23.40 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Соат юриб турганда. Бадиий фильм. 11.30 — Концерт. 12.40 — Инқилоб тонги. Спектакль. 16.00 — Футбол. Бутуниттифоқ ўсмирлар турнири. 17.25 — Телефильм. 17.35 — Қувноқлар даврасида. 18.05 — Сиздан угина, биздан бугина. Бадиий фильм. 19.30 — Ахборот.. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Рақслар гулдастаси. 21.30 — Время. 22.05 — Сени куйлайман.

РАДИО

7 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 6.30 — Концерт. 8.30 — Ленин шарофати. 9.15 — Чақириқлар, маршлар. 9.45 — Тошкент. В. И. Ленин номли майдон. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. 12.00 — Концерт. 12.50 — Москва. Қизил Майдон. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. 16.20 — Фахримсан, Ватаним менинг. 17.00 — Ўзбекистон композиторларининг асарлари. 17.35 — Байрам мушоираси. 18.15 — Концерт. 19.25 — Концерт. 20.15 — Музикали программа. 21.00 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши ҳақида репортаж. 21.20 — Концерт. 22.45 — Сўнгги ахборот. 23.00 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.
ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 02275. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 255. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15